

אורי גלר
מקום קבוע בכותרות

יודעת שאם היו פונים אליו הוא היה שמח לתת הופעות בהתנדבות. אם היו מדריכים אותו מה להגיד בהופעות הטלוויזיה התכופות שלו, היתה יכולה להיות לכך השפעה עצומה. אבל איש לא התייחס אליו. לשגרירות פשוט לא היה שום קשר איתו. אותם דברים אמורים גם לגבי זמרת כמו ריקה זראי, האהודה ומוערצת בצרפת. פשוט, קיימת אצל הנציגים הרשמיים שלנו מין הסתיי גות מכל אמן ישראלי המצליח בחו"ל. לא סולחים לו על כך. שוכחים שאנחנו צריכים אותם יותר מאשר הם צריכים אותנו. כתוצאה מכך מנתקים רבים מהם את הקשר עם הארץ. זה אשמת האנשים שלנו שלא יודעים לשמור איתם על קשר.

„הבה נגילה“ בטוקיו

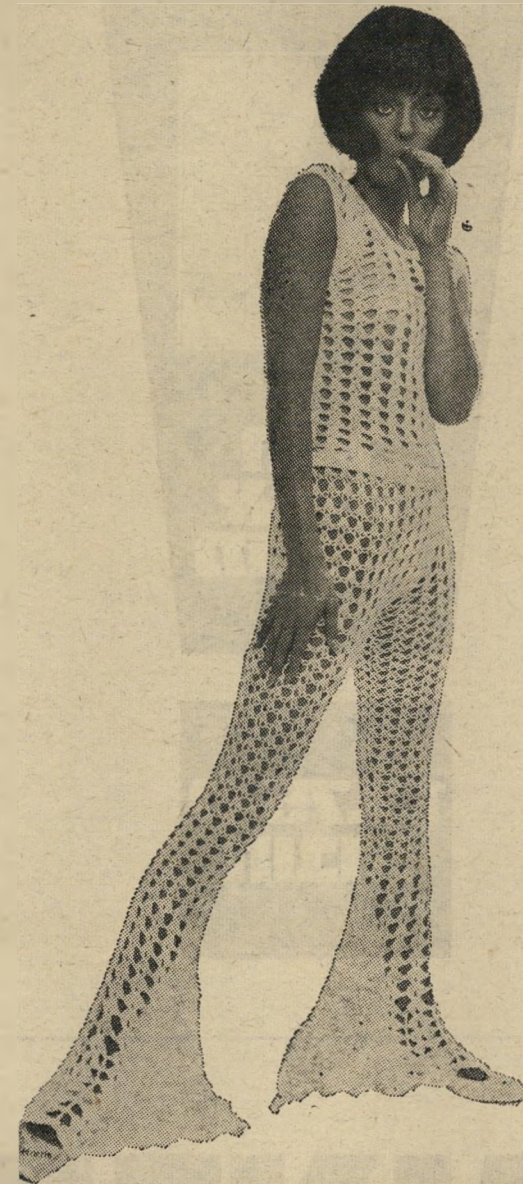
הרשימה היא ארוכה מאוד. פתאום מסתבר שניתן לגייס לשירות ההסברה הישראלית גדוד שלם של אמנים. אורי גלר כזה, למשל. ההופעות שלו והפירסומת הסרת התקדים שהוא זוכה בה בכל מקום, משרתים את ישראל יותר מכל מה שניתן לשער. אבל איש אינו מעלה בדעתו לנצל זאת גם לטובת המדינה. קיימת דליה לביא בגרמניה, וקיים חיים טופול באנגליה. ויש יהונתן כרמון ועוד עשרות אמנים ישראלים שהם פחות מפורסמים ופחות ידועים, שלכל אחד מהם יש את הקהל שלו. היה לי, למשל, סיבוב הופעות באוניברסיטאות באמריקה. נבהלתי ממה ששמעתי שם, בוויכוחים שנערכו אחרי ההופעות. ביחוד היה נורא לשמוע מה חושב עלינו הנוער היהודי. והנה, תוך כדי דיבורים, סיפרו לי שלפני היה שם המשורר חיים גורי. הוא עשה עליהם רושם בלתי רגיל כאיש עניו מלא חוכמה. היתה גם דליה פרידלנדר, שהופיעה ודיקלמה בסניהם והצליחה לכבוש אותם. היא חיננית, שרה קצת, דיברה קצת. אחרי זה אמרו לי עליה: „תשמעי, היא הביאה אלינו רוח חדשה, עולם אחר של ישראל.“ או למה לא מנצלים אותם במקום לשלוח אנשים שלא יודעים לדבר ושאר אחד לא רוצה לשמוע אותם. אני יודעת זאת מעצמי. כשאני על הבמה אני מנצלת (המשך בעמוד 32)

יפה וצמד הפרברים ביפאן
העברים שמרו על קשר

הספר היהודי. להשמיע להם שירים חדשים מארץ, ולתת להם להרגיש את אוירת הארץ. לפעמים זה יכול לקרב אותם ולשכנע אותם יותר מאלף נאומים על הצורך בעליה לארץ. לכן אני הולכת כל הזמן על הענין של הילדים. בביקור בארגנטינה טילפנתי לסוכנות ובקישתי שיארגנו הופעה, ללא תשלום, בסני התלמידים היהודים. התשובה שהם ענו לי על כך היתה: „סידרנו לך אולם לתופעה. אבל את הצטרכי לאסוף את הילדים!“ לא פחות ולא יותר. אני מוכרחה לציין שמכל המדינות שביקרתי בהם רק במדינה אחת נתקלתי ביחס חיובי וברצון לפעול. זה היה בקולומביה. גם השגריר וגם העוזר שלו עשו כל מה שביכולתם כדי ינצל אותי הן לצרכי ההסברה והן לצרכי הקהילה היהודית שם.

יכול להיות שאני אחרונה המוהיקניות. אנשים כבר לא מתייחסים ברגש לתופעות כאלה. אבל אני נשארת רגישה. עד היום אני בוכה כשאני עוברת על פני בניין האו"ם בניו יורק ורואה את דגל ישראל מתנוסס שם. עלי זה משפיע. לכן גם מה שקורה בנושא הזה משפיע עלי כל כך. אבל אני מדברת על עצמי. מה שסיפרתי הוא רק דוגמא מניסיוני האישי. יש הרבה אמנים ישראלים,

דליה לביא
מכשיר בלתי מנוצל

שהם מוכרים ובעליישים בעולם. שהמדינה אינה נוקטת אצבע כדי להסתייע בהם. בעיני המונים במדינות רבות הם חשובים יותר מכל נציג שיכולה ישראל לשלוח, ולדבריהם יש הרבה יותר גדול מכל ישראלי אחר. ניקת, למשל, אמנית כמו עליזה קאשי, הממשיכה להציג ליה בארצות-הברית. כל הסיפורים שמפיצים עליה בודון כאילו היא נמצאת בירידה, הם מתוסרי בסיס. בארץ אנחנו לא מסוגלים לתפוס בכלל איוו הצלחה יש לה וכמה היא אהודה, מוכרת ועשירה. אם קודם היא היתה אורחת קבועה בתוכניות טלוויזיה, עכשיו יש לה הופעות חד-פעמיות בהן היא מארחת אחרים. היא יכולה להיות מכשיר הסר ברה שאין לו תחליף בארצות-הברית.

אלא מה, הנציגים הרשמיים שלנו מסתייגים ממנה. היא לא לטעמם. „היא מדברת שטויות“, הם אומרים ומתעלמים מהעובדה שמיליוני אמריקאים, יהודים ולא יהודים, מתמוגגים ממנה. ישראל זקוקה לה. מה שהיא יכולה לעשות בכמה מילים בטלוויזיה לטובת המדינה, לא יכולים לעשות מאה שליחים של הבונדס או מחלקת העליה. אבל אף אחד לא מתקשר איתה. היא פשוט מוחרמת. או ניקת תופעה נפלאה כמו שהיה הזמר מייק בראנט בצרפת. הוא היה שם אליל הנוער. לא הפסיקו לכתוב עליו ולראיין אותו. כל מילה שיצאה מפיו נקראה על ידי מיליונים.

אילו השגרירות שלנו בצרפת היתה יודעת לנצל איש כמו מייק בראנט, היתה יכולה להיות לכך השפעה עצומה על ההסברה הישראלית בצרפת. היכרתי את מייק. אני

חיים טופול (עם מיה פארו)
יותר מאלף נאומים

השגרירות, „אין לנו מאיפה להשיג תמונות של ירושלים.“ את הבעיה פתר לבסוף כומר קתולי ששלח לתחנת הטל-וויזיה תמונה של ירושלים שהוקרנה ברקע בשאו שלי. זוהי רק דוגמא אחת. יש כמה עשרות. בכל החווים שאני חתומה עליהם להופעות בחו"ל, יש סעיף המרשה לי להופיע בשביל השגריר שלי באותה מדינה, או לצורך מסיבה דיפלומטית או להופעות ללא תשלום בבתי-ספר יהודיים. שיכנעתי את האמרגן שלי, העורך את הופעותי בכל העולם, שזה לא יזיק לו ויכול לעשות לו רק תעמולה. בכל פעם שאני יוצאת לחו"ל, אני מודיעה מראש למשרד החוץ שאני יוצאת למדינות אלה ואלה, ושםם יכולים לנצל אותי לצרכי השגרירות או הקהילה היהודית באותן מדינות. אני מתארת לעצמי שיש כאלה שישאלו: מה כבר יכול לעשות אמן עבור ההסברה ותדמית המדינה?

המון. כל הופעה כרוכה במסע פירסומת ויחסי-צבור. באים עתונאים וצלמים ומראיינים קודם להופעה. הם אינם שואלים רק שאלות מקצועיות. כשהם יודעים שאתה ישראלי הם שואלים אותך שאלות פוליטיות ואחרות על מצב המדינה. זאת הודמנות מצויינת להשתמש באמן ישראלי כשופר להסברה. מראיינים אותך גם לטלוויזיה. וגם זאת הודמנות. אחר-כך באה ההופעה עצמה.

קודם כל אין שירות טוב יותר לתדמית המדינה מאשר הופעה אמנותית או בידורית מוצלחת לכשעצמה. כאשר כנס גוי להופעה של אמן ישראלי, שומע אותו מדבר ושר בשפתו ונהנה ממנו, הרי זו תרומה נוספת להגברת האהדה כלפי המדינה.

אחרונת המוהיקניות

אבל לא רק זה. ניקת דוגמא מעצמי. אני נוסעת להופעות מהונולולו ועד אוסטרליה. אני מגיעה לי מקומות שאף שליח הסברה של המדינה לא יגיע אליהם. הכרטיס שלי והאיכסון שלי שם משולמים, כך שאיני זקוקה לפרוטה מהמדינה.

לאחרונה, ביקרתי בארגנטינה. כמו בכל מדינה בה אני מבקרת רציתי גם שם להופיע בסני תלמידי בית

מייק בראנט בהופעה בארץ
לא היתה התייחסות